

Europaudvalget

FOLKETINGET

REFERAT

AF 38. EUROPAUDVALGSMØDE

Dato: Tirsdag den 28. juni 2011
Tidspunkt: Kl. 14.00
Sted: Vær. 2-133

Til stede: Anne-Marie Meldgaard (S) formand, Flemming Møller (V),
(DF), Helle Sjelle (KF), Jeppe Kofod (S), Pia Olsen Dyhr
(SF), Lone Dybkjær (RV), Per Clausen (EL)

Desuden deltog: Statsminister Lars Løkke Rasmussen

Punkt 1. Afrapportering fra møde i Det Europæiske Råd den 23.–24. juni 2011

Det Europæiske Råd 23-24/06-11 – bilag 7 (formandskabets
konklusioner)
EU-note (10) – E 50 (notat af 27/6-11 om DER-mødet)

Statsministeren: Der var som bekendt møde torsdag-fredag i sidste uge. Den meget korte tilbagemelding ville være at sige, at mødet gik som forventet og efter de linjer, som jeg redegjorde for, da jeg var her i Folketingets Europaudvalg kort tid før mødet. Der var især fokus på håndteringen af situationen i Grækenland og på migration, herunder særlig spørgsmålet om indførelse af en sikkerhedsklausul i Schengen-reglerne. Derudover kunne Det Europæiske Råd sende et klart signal om, at optagelsesforhandlingerne med Kroatien bør afsluttes inden udgangen af denne måned, og vedtage konklusioner om det sydlige naboskab.

For lige at sætte lidt flere ord på. Mødet startede torsdag aften med en drøftelse af de økonomiske emner. Situationen i Grækenland gav selvsagt og giver fortsat anledning til bekymring. Der var en god og konstruktiv drøftelse. Der var bred enighed om, at EU skal holde hånden under Grækenland, men ud fra princippet om hjælp til selvhjælp. Forstået på den måde at forudsætningen for, at Grækenland kan komme økonomisk på fode igen, er, at Grækenland selv får besluttet sig for de nødvendige økonomiske reformer. Den nærmere proces for hjælpen til Grækenland vil nu blive fastlagt af eurogruppens finansministre, der mødes igen den 3. juli og igen i forbindelse med økofinmødet den 11.-12. juli.

Vi havde også en kort drøftelse af en række andre økonomiske emner. For det første markerede vi afslutningen på den første runde af det europæiske semester med vedtagelsen af landespecifikke anbefalinger. Forventningen er nu, at medlemslandene tager højde for anbefalingerne i deres økonomiske politik. Det er noget, vi i Danmark allerede er godt i gang med via den reformpakke 2020, som blev forhandlet på plads her op mod sommeren. Vi blev også enige om, at indmeldingerne under euro plus pagten skal være så konkrete og ambitiøse som muligt.

For det andet noterede vi os, at arbejdet med de seks retsakter om forstærket økonomisk samarbejde nu næsten er på plads. Vi mangler fortsat den endelige

enighed med Europa-Parlamentet, hvilket forhåbentlig kommer på plads inden Parlamentets sommerferie.

For det tredje sender vi et stærkt signal på mødet om, at det fremadrettet er vigtigt, at vi også retter fokus mod, hvordan vi kan få genskabt væksten. Her er en oplagt mulighed – sådan som vi også diskuterede det, da jeg var her sidst – jo at udnytte potentialet i det indre marked fuldt ud. Vi blev enige om, at vi i forbindelse med det danske formandskab i første halvår næste år vil gøre status for arbejdet med vækst dagsordenen, herunder det indre marked. Helt konkret blev vi – efter bl.a. dansk pres – enige om, at små virksomheder så vidt mulig skal undtages fra ny byrdefuld EU-regulering, ligesom eksisterende regulering skal gennemgås med henblik på regelforenkling. Det er jeg meget tilfreds med, for det er et europæisk initiativ, der matcher og ligger i forlængelse af den beslutning, der er truffet i Danmark om at etablere et regelstop for nye og små virksomheder.

I et mere globalt perspektiv brugte vi også mødet til at udtrykke EU's fulde opbakning til, at forhandlingerne i DOHA-runden afsluttes. Handelsliberaliseringer er i alles interesse, og det vil selvsagt også være med til at styrke den globale vækst. Jeg skal for god ordens skyld lige nævne, at Mario Draghi blev udnævnt til ny præsident for Den Europæiske Centralbank.

Vi havde en arbejds-session fredag om migration. Altså en drøftelse af hvordan vi håndterer det migrationspres, som det arabiske forår har ført med sig. Det er en ret central diskussion, som vi fra dansk side har deltaget aktivt i. Det er helt oplagt at søge at finde fælles europæiske løsninger, ikke mindst i form af en styrkelse af kontrollen med EU's ydre grænser og Schengen-samarbejdet.

Debatten tog jo udgangspunkt i det fransk-italienske forslag om at indføre mulighed for midlertidig genindførelse af den indre grænsekontrol i situationer, hvor de ydre grænser er under pres, f.eks. ved massiv tilstrømning af ulovlige indvandre-re. Det er et forslag, vi fra dansk side har støttet, og som vi også var grundigt omkring, da jeg var her sidst. Jeg er derfor meget tilfreds med, at der var enighed om at indføre en sådan sikkerhedsklausul. Jeg var også tilfreds med, at der var enighed om at gøre det på en måde, hvor man, før man tager et sådant skridt, først fra EU's side forsøger at hjælpe det medlemsland, der har problemet, f.eks. med de værktøjer og instrumenter som EU's grænseagentur, Frontex, har til rådighed. Samtidig blev det specificeret, at kriterierne for sikkerhedsklausulens anvendelse bør være strenge, og at denne mekanisme først kan tages i anvendelse som en slags sidste udvej. Det var et fint og godt resultat set med danske øjne. Både fordi man nu sikrer, at der tages hånd om et meget reelt problem, ikke mindst for de sydeuropæiske lande. Men også fordi det sker på en måde, hvor den frie bevægelighed ikke bringes i fare. Vi ser nu frem til, at Kommissionen fremlægger et konkret forslag allerede i september, hvorefter der bliver mulighed for at vende tilbage til temaet her.

Set med danske øjne er det også værd at notere sig, at der som ventet blev vedtaget konklusionstekst om etablering af det fælles europæiske asylsystem. De generelle retningslinjer for, hvordan den samlede asylopakke skal komme i hus inden udgangen af 2012, vil være et godt grundlag for det arbejde med sagen, der skal forgå under dansk formandskab.

Vi sendte et stærkt signal om, at optagelsesforhandlingerne med Kroatien bør lukkes inden udgangen af denne måned. Kroatien er nået meget langt på ret kort tid. Det var der enighed om, at der skal kvitteres for. Når det er sagt, vil jeg tilføje, at det også er meget fornuftigt, hvad der blev aftalt om, at der nu skal laves en slags overvågning, sådan at de fremskridt, man har opnået i Kroatien, ikke risikerer at blive rullet tilbage i perioden mellem afslutningen af forhandlingerne og selve tiltrædelsen.

Vi drøftede situationen i EU's sydlige nabolande. Jeg er godt tilfreds med den erklæring, der blev vedtaget. På bl.a. dansk foranledning fik vi styrket teksten vedrørende Libyen og fremhævede den bekymrende situation i Bahrain. Hvad angår Libyen er det positivt, at vi fastholder EU's klare budskab til Gaddafi om, at han omgående må opgive magten. Vi fik også slået fast, at Libyens demokratiske transition forbliver af største interesse for EU, og at de libyske oprøreres overgangsråd, TNC, spiller en afgørende rolle i transitionsprocessen som repræsentant for det libyske folks ønsker.

Hvad angår Bahrain er jeg meget tilfreds med, at Det Europæisk Råd nu udtrykker bekymring over processen i forbindelse med retssager og domme over oppositionsmedlemmer i Bahrain. Vi opfordrede til at sikre fuld overholdelse af menneskerettighederne samt de fundamentale frihedsrettigheder. Det er et meget vigtigt signal, ikke mindst i lyset af sagen mod den danske statsborger der blev idømt livslangt fængsel for ganske nylig. Det giver også vores egen udenrigsminister et godt europæisk rygstød, når det drejer sig om at varetage hans interesser.

Der blev også sendt et klart signal til regimet i Damaskus. Den vedvarende undertrykkelse og eskalerende vold, vi ser fra det syriske regimes side, blev fordømt. EU's seneste sanktioner mod Syrien blev hilst velkomne. Dermed bidrager EU til et stærkt internationalt pres på Assad.

Endelig blev det pointeret, at de omfattende forandringer i den arabiske verden understreger behovet for fremdrift i den mellemøstlige fredsproces, hvor vi opfordrede alle parter til at indlede forhandlinger hurtigst muligt.

Per Clausen nævnte, at det fremgår af konklusionerne, at medlemmerne af euro plus pagten har indleveret over 100 nye bud på ting, som de vil forpligte sig på. Derfor spurgte han statsministeren, at den danske regering har forpligtet sig yderligere – udover det der blev vedtaget på topmødet.

Han spurgte, om statsministeren var overbevist om, at formuleringerne vedrørende boligskatten var sådan, at han ingenting behøvede foretage sig. Man skulle godt nok undersøge realkreditte, men det var blot et cirkus.

Han kunne forstå på medierne, at EU ikke har nogen plan B vedrørende Grækenland, og spurgte, om man slet ikke på topmødet gjorde sig nogen overvejelser om, at EU beder Grækenland om at gennemføre en række tiltag, som ingen tror på løser Grækenlands problem.

Så vidt han forstod statsministeren, drejede diskussionen om det øgede flygtningepres på de europæiske grænser sig om, hvordan man kunne effektivisere grænsekontrollen. Han spurgte, om der ikke var noget, der havde gjort sig

overvejelser over, om der i forlængelse af den massive undertrykkelse i Libyen, Syrien, Bahrain og Yemen, godt kunne komme en strøm af flygtninge, som havde behov for hjælp.

Pia Olsen Dyhr spurgte, om alle græske politikere var klar over, hvor alvorlig situationen var i Grækenland. Det virkede, som om den græske premierminister sloges med sit eget parlament og ikke havde det mest stabile flertal bag sig. Derfor spurgte hun, hvad der vil ske, hvis han ender med at få et flertal imod sig. Hun var godt klar over, at de tyske banker havde en del penge ude at svømme, men det har også konsekvenser for eurolandene – og dermed også for Danmark, hvis valuta er bundet til euroen.

Hun noterede sig, at man i relation til Schengen var blevet enige om, at der skal indføres en nødmekanisme, og at Kommissionen skal komme med konkrete forslag hertil til september. Statsministeren sagde selv, at mekanismen ikke måtte hindre den frie bevægelighed, hvilket SF støtter op om. Men når man snakker om mekanismen, har fokus hovedsagelig været på Nordafrika, men hvad med den form for fleksible visumregler, man ser i forhold til Tyrkiet? Forslaget vedrørende Schengen handler klart ikke om Danmark, og hun var klar over, at den danske grænseaftale ikke var på den officielle dagsorden på topmødet, men Pia Olsen Dyhr spurgte, om den sag ikke gjorde det sværere for Danmark at opnå andre ting. I den forbindelse pegede hun på, at der i Kommissionen hersker forskellige opfattelser af grænseaftalen.

I relation til Doha-runden står der i punkt 8, at man gerne vil have afsluttet Doha-runden, men det ligger nok ikke lige på den flade, så hvad er EU parat til at levere?

Jeppe Kofod kvitterede for, at man skærpede sanktionerne over for Syrien. Han var glad for, at Bahrain var kommet på dagsordenen. EU bliver med jævne mellemrum beskyldt for at arbejde med dobbelte standarder, men nu har man givet udenrigsministrene nogle redskaber. Han spurgte, om Danmark vil arbejde for, at de bliver konkretiseret, eksempelvis ved at man vil have en EU-repræsentant til stede ved retssagerne i Bahrain.

Lone Dybkjær spurgte, om der havde været fortalere for, at man skulle lave endnu skarpere sanktioner over for Syrien, idet meget tyder på, at det er folkemord, der foregår.

Med hensyn til Schengen er der ingen tvivl om, at man i Grækenland har givet opholdstilladelse til folk, som nu rejser rundt i Europa. Er der i virkeligheden ikke tale om det samme som det, man nu vil gribe ind over for i Italien?

Når statsministeren siger, at det er fint, at asylpolitikken måske kan blive færdigbehandlet under dansk formandskab, måtte Lone Dybkjær gøre opmærksom på, at vi har et retsforbehold, som gør, at regelsættet overhovedet ikke har noget med os at gøre. Kan vi så sidde i formandsstolen og forhandle det på plads?

Hun ville gerne have statsministeren til at forklare, hvad man mener med regelstop vedrørende mindre virksomheder. Betyder det, at der slet ikke skal

være regler for nystartede virksomheder? Må man f.eks. slet ikke stille krav til tatovører?

Statsministeren svarede nej på Per Clausens spørgsmål om, hvorvidt Danmark havde forpligtet sig yderligere.

Med hensyn til boligskatten var han meget tilfreds med, at Kommissionen havde lyttet til de danske synspunkter om, at man må se det danske boligmarked under ét og ikke kun se på folks passiver, men også se på deres aktiver. Der er iværksat forskellige analyser vedrørende det danske realkreditsystem, og dermed lever vi op til den anbefaling.

Statsministeren sagde til Per Clausen, at der ikke er behov for en plan B eller C eller D i Grækenland. Man er nødt til at lægge et stærkt pres på Grækenland for at få dem til at træffe de nødvendige reformbeslutninger.

Statsministeren var ikke helt enig med Per Clausen i, at diskussionen kun drejede sig om at styrke kontrollen ved de ydre grænser. I relation til Libyen, Syrien og Bahrain forsøger man også at bruge handelspolitikken og en række andre værktøjer til at skabe en ordentlig økonomisk udvikling i disse lande og dermed afbøde, at problemerne opstår.

Statsministeren delte fuldstændig Pia Olsen Dyhrs synspunkt om, at grækerne skal være opmærksomme på, hvor alvorlig situationen er. Det troede han nu også, de var. Han havde stor respekt for den græske premierminister, som kæmper en ædel kamp for at få truffet de nødvendige beslutninger, og som ikke bliver særlig godt hjulpet af oppositionen.

Statsministeren svarede på Pia Olsen Dyhrs spørgsmål vedrørende Doha-runden, at det er ikke Europa, der er problemet i forhold til at afslutte Doha-runden. Det er nok så meget tvister og uløste problemstillinger mellem USA, Indien, Brasilien og andre aktører. Derfor er det væsentligt, at vi lægger et pres på forhandlerne.

Den danske aftale om toldkontrol blev overhovedet ikke diskuteret på topmødet. Statsministeren mente ikke, den sag skadede Danmarks muligheder for at få indflydelse, og pegede i den forbindelse på, at vi havde fået skærpet konklusionerne vedrørende Bahrain og de små virksomheder. Det havde været et ganske glimrende møde, hvor vi var kommet igennem med de ting, vi tog af sted for at hente hjem.

Der havde på topmødet været en grundig diskussion om Syrien, sagde statsministeren til Jeppe Kofod, og teksten er skærpet i forhold til udkastet. Det er en kendt sag, at der er lande fra Europa, som i FN's Sikkerhedsråd arbejder målrettet for, at FN får et større engagement. Regeringen ser på situationen med den allerstørste alvor.

Statsministeren var helt på line med det, Jeppe Kofod sagde om konkrete forslag vedrørende Bahrain. Det er vores indstilling, at vi skal følge retssagerne fra europæisk side. Det bliver udenrigsministrenes opgave at følge op på det.

Statsministeren sagde til Lone Dybkjær, at det danske retsforbehold ikke vil være til hindre for, at vi sidder i formandsstolen, når man skal diskutere asyl-

politik. Han mente, det var positivt, at der var fremdrift i den sag gennem den erklæring, der blev vedtaget.

Med hensyn til regelstoppet ville regeringen straks efter sommerferien vende tilbage med et "Regelstoppets ABC". Tanken er at undgå nye byrdefulde regler for små, nystartede virksomheder, men man må sørge for at have nogle interne procedurer, som gør, at hvis der alligevel er stærke grunde til at have regler, må det vejes op mod det altoverskyggende ønske om, at små virksomheder får en slags moratorium. Det er samme tanker, man gjorde sig på topmødet. Kommissionen vil vende tilbage til sagen senere på året. Det er klart, at der er forskellige synspunkter, som skal afbalanceres. Der er f.eks. hensynet til forbrugersikkerhed, som sagen med de tyske bønnespirer viste.

Per Clausen sagde, at man måske kunne få det indtryk, at der ikke var andre end det konservative partis formand i Grækenland og Per Clausen, som ikke mente, at det, EU vil have Grækenland til at gøre, ikke vil løse Grækenlands problemer, men der er også mange andre, der har den opfattelse.

Han var helt klar over, at man i EU har en strategi om flygtningeforebyggelse, idet man understøtter den demokratiske udvikling i Nordafrika, men pointen er, at der er lande, hvor det ikke går så godt, f.eks. i Syrien, og det bliver man nok nødt til at håndtere. Det kan være, der kommer flere flygtninge til Europa, som man ikke bare kan sende tilbage.

Pia Olsen Dyhr var godt klar over, at den danske grænseaftale ikke var diskuteret på det formelle møde, men spurgte, om der slet ikke var nogen af de andre statsministre, som uformelt havde spurgt til den.

Hun spurgte, om man havde diskuteret en styrkelse af Frontex, som manglede økonomiske ressourcer, og spurgte videre, om Danmark er villig til at sende mere end to ekstra politibetjente derned.

Hun bakkede Lone Dybkjærs kommentarer op vedrørende det, der sker i Grækenland, og de illegale immigranter, der kommer på grund af den manglende behandling af deres sager.

Lone Dybkjær pegede på, at flygtningeproblemet eksisterede i forvejen. Det er bare blevet større på grund af det arabiske forår. Hun mente, man først og fremmest skulle styrke de ydre grænser. Det har der aldrig været penge nok til. Det kan ikke nytte noget, at vi overlader det til grænselandene alene.

Hun syntes, det var lidt underligt, at vi som dansk formandskab ikke har nogen problemer med at få etableret fælles asylregler, som regeringen slet ikke vil have.

Statsministeren sagde til Pia Olsen Dyhr, at der ikke var nogen statsleder, der havde spurgt ham om den danske toldkontrolaftale.

Statsministeren så på de ydre og indre grænser på samme måde som Pia Olsen Dyhr og Lone Dybkjær. Den mekanisme, der nu etableres, er en undtagelse til hovedreglen, som er, at der skal være ordentlig kontrol ved de ydre grænser. Der ligger også et signal om, at vi skal styrke Frontex og andre agenturer og en opfordring til Kommissionen om i samarbejde med Frontex at fremkomme med yderligere initiativer til, hvordan det kan ske. Når man vil

have fri bevægelighed inden for Schengen, er man nødt til at have en troværdig ydre grænsekontrol. Det kan ikke alene være et ansvar for de lande, som har de ydre grænser. Det er det, der ligger bestemmelsen i sikkerhedsklausulen om, at man først skal have udtømt muligheden for at hjælpe det pågældende grænseland.